

תשורה

שמחה הנישואין

של

יוסף יצחק ונחמה
הארליך

יום ג', ב' כסלו, ה' תהא שנות נפלאות דגولات
שנת הצלב לכ"ק אדמור' מלך המשיח שליט"א

לזכות

כ"ק אדמור' שליט"א מלך המשיח

*

לרפואה קרובה ושלימה תיכף ומיד ממש
בכל רמי'ח אבריו ושב"ה גידיו הקדושים
ברבירות הנכוונה וחווים נצחים
ויליכנו קוממיות לארצנו הקדושה
և בינה מקדש במקומו
ותיכף ומיד ממש

♫

ולזכות
החתן הרוחנית יוסף יצחק שי והכלה מרת נחמה תחיה
הארליך
ליום נישואיהם בשעתומו יוסט שלishi שהוכפל בו כי טוב, כי כסלו
ה' תהא שנת נפלאות דגولات
שנת הצלב להולדת כ"ק אדמור' מלך המשיח שליט"א

דף עיי הוריהם
הרוחנית ר' מאיר יהודא ישראלי שי זוגתו מרת צפורה תחיה הארליך
הרוחנית ר' יוסף שי זוגתו מרת חי' סימא תחיה הומינר
ומשפחתם שיחי

[6]

חכרוז ימי קדם

החל משנת הש"ט הירבה כך אדמוי' מוחריי' נ"ע לעורר את חסידי חב"ד בכל מקום המצא לרשום את סיפורי החסידים של הדורות הקודמים, שהם רואו או שמעו (ראה אג"ק שלו ח"ה אגרת אר' ובכ'ם). וכך אשר ניצלו מרבית חסידי חב"ד מروسיה, בקי"ז תש"ז – חורף תש"ז, קיבלו אף הם הוראה דומה, לרשותם את כל שbezרכו.

על עבודה זו הופק חתנו – יבלחט'א – כי'ק אדמוני שליט'א (שעמד – עי' הוראת חותנו – בראש מערכת "אוצר החסידים" ועד), שהיה מרבה לכתחזק בזה לחסידים שייצאו את רוסיה. אלו היו שליחים את רשותם הזיכרונות והוא היה רגיל למסור אל כי'ק חתנו אדמוני מוחריין'צ פיע, בעל פה, את תוכן הסיפורים והזיכרון (ראה בכיצ' מבוא לאילע אדמוני שליט'א ח"ג ע' 9 ואילך).

גם בשנים הבות יזרע כ"ק אדמוי' שליט"א הרבה מוקני החסדים
לראשים ולהדפסים את זכרונותיהם מימי קדם. ואכן, בעקבות זאת הוזפטו
בוכו"כ ספרי רישומות וסיפוריים מרובתנו נשיאנו. בין השאר: "שמועות
וסיפוריים" להריה' ר' רפאל נחמן הכהן ע"ה (אליו כתוב כי' אדמוי'
שליט'יא: "כדי' וכדא'", שידפיס את ספריו (נדפס בספרו שם ב"כעין
הקדמה" ע' ב); "ליובאוויטש וחיליל'יה" להניל' (אודוטו כתוב: "כל תואר
וספר או מתי דליובאוויטש מובן שטוב הוא וצורך השעה" (נדפס בספרו
שם ע' 7)); "לקוטי סייפורים" להריה' ר' ח'יים מרדכי פרלוב ע"ה (ראה
בבקומת הספר); "לשמע אונז" להריה' ר' שניאור זלמן הלוי דוכמאן ע"ה
(ראה שם (חוצאת תש"ג) ע' יד ואילך, ציטוטים מאגרות רבות אלו בענין
זה. – צילומי כתבי'ק עד'ז – ראה שם ע' רחץ ואילך). ועוד.

לפינו צילום מאגרת בוגותי"ק, מיום ט"ו תמוז ה'תש"ט, שנכבה אל אחד מזקני החסידים, אשר בטפה מעורר אותו כ"ק אדמור'ר שליט"א לרשות "מתולדות ימי חי אבו וכוי"ב", ואך מוסיך שעבודה זו נכללה במגשגת עבודת חכללית של מערכת "אוצר החסידים".

...הטעם בו הוא משומן חנוך. ובחנוך משותפים האב, שהוא מחייב
חנוך, ותקטוו שהוא המתחנן. אבל אין זה עניין להזכיר עי"ז לוד שאין
תנווכו עליו להוציאו ש"ש. וכך אין לחלק בור בין זמן שהקTON מהחנן

או) אם וונטנים לבעז להחות ס"מ אחר פורה וכיוו"ב?

רואית נוחנים, באין מובה וምירע.

נדפסה (בשינויים) באג'יק ח"ג אגרות חקג (ע' קלד ואילך) מהעתה, וחולק הבא לקלמן (שם ע' קלח'ט) הוגהה ע' פ' גוכת'יק (שינויים עיקריים צוינו לקמן בחערות). **הטענו:** התחלה הדברים — ראה שם ע' קלז, והוא מענה לשאלת: "כ舍למידים ללחמים" בני חיווי הברכות וכיו"ב — אם מוחר לבטא האזכורות בעת הלימוד, גם **שלא בעית החיוב.**

מכתב ניחומים

ביום הש"ק, ו' תשע"י, בעלות המנהה, היתשכ"ה, סתלקה הרבנית הצדקנית מורת חנה ע"ה שניאורטהן, אמו של – יבלחט"א – כ"ק אדמור"ר שליט"א (ראח הפטרים "כפר-חבי"ד" גליון 542 ערב ר' העשנ"ג). בעקבות הסתלקות "אמ' המלכות", הגיעו המונחים לתיבוע תוחמינו לכ"ק אדמור"ר שליט"א (מקצת מהר"ד אז נפסו בס' "בצל החכמה" ע' 18 ואילך), וربים אחרים שיגרו את דבריו במכתבים. פנינו צילום מ"מכtab כליל-פרט", מ"ערב תג הסוכות [בעלות המנהה] העשכ"ה", שהוכנו והוגה בוגוטטי"ק כי"ק אדמור"ר שליט"א, בכך לשלחו לאחריו שיעתק ע"י המזוכר במכonta כתיבת) כמענה לכל אלו ששלחו את נחומיים בכתב.

המכتب הזה (תוכנו) תורגם גם לאנגלית – אף הוא בתאריך עבר סוכות תשכ"ה – ושלח לכל אלה שהביעו את נחומיים באנגלית (צלום המכتبanganlit – נדפס בקובטרוס "צדיק מלך" חוברת 1 ע' 15).

ב"ה, ערב תג הסוכות [בעלות המנהה], ה'חשב"ה
ברוקלין, ניו.
שלום וברכה!

ת"ח בערך דברי הנחומיים שליח[ו] לי ב' שי.
והיו רצון אשר בקרוב בימינו נזכה, בהור כלא ישראלי, לראות בנחמת ציון וירושלים

ולקיים היורם בלע' גו' ומהה ה"א דמעה מעלה כל פנים גו'
והקיצו וננו שוכני עפר שוחים ה' בטל של אור גדול של מעלה.
בברכה לבשורות טובות
ולתג שמח

[בעלות המנהה: ראה ברכות ו, ב, ונתן באור התורה לחץ' ושלח (רلد, ב) ושות'ג].

בלע גו' ... פנים גו': ישע' בת, ת. סוף מוק.

בקיצו ורנו: זח"א קיח, סע"א. וראה ג"כ חגיגה יב, סע"ב. כתובות בטל של אור: זח"א קיח, סע"א. וראה ג"כ חגיגה יב, סע"ב. כתובות קיא, ב. תניא ספל"ו.

נדפסה (בשינויים קלים) בלק"ש ח"י ע' 212, וכן נדפסה עם הגהות בוגוטמי"ק (בהגהה הראשונה). [ההוספות בחצאי-יריבוץ, הן, כמובן, של כ"ק אדמור"ר שליט"א בעת הגהה האחורה – כפי שנדפסה בלק"ש שט'].

תשורה משמות נישואין

ו) אם יש חילוק באמירת יגמה"ר בלבד בין חפלת שחרית, מנחת, או סליחות?

לא ראוי ולא שमתי מעורי שם חילוק. ונפסק הדין סתם בש"ע או"ח סתקמ"ה ס"ה. וכי החלט השלם הוא פוטנגרפיא מסידור שקדמו, ולא הספיק הזמן להגיה כרבעי.

יא) אמרות ח"ק שאחר קרה"ת במנחת שבת, מתי יתחילו? עיין בשער הכלול פכ"ט. אבל מנהגו ע"פ הוראת כ"ק מו"ח אדמור"ר שליט"א להתחיל לאמר ח"ק קרוב לסוף הגלילה, ולמהר בהגלילה ואמרות היללו והכמיסה לאיזון, ולהאריך באמירת הח"ק, באופן שיטי"מו הח"ק אחר הבנisa. וכך ע"פ להסמו לחתפה כבל האפשרי.

יב) נתΚלה זה עתה הפוטו שלשה בשילוב ס' התמונות להיות לצרoon בהכל כ"ק מו"ח אדמור"ר שליט"א

ולהעיר ממש"ב אדרה"ז באנה"ק סכ"א בעניין הוריות. ולדיבך כל "בורזיות (וישם אברהם) – נפלהה" – (יל דמרמו ע"ז מה שבעצמו חשב חמורו) – להראות – (גמ' לאחרים למען יראו וילמדו. וראה במאמר י"ב תמו דעבודת הבע"ת הוא עם אחרים. ויל דאברהם בעניין העקודה, הוא עבורה הופך מהותו. עתה ידעת כי ירא גו'. דזהו החילוק דעת"ת וצד"ג) – שמחתו וחפכו – (פנ' הרצון תענג. וראה בסוף המשך הח"פ חיש"ט בעניין שמהה ועונג)

ג) בטה ידוע לו מרצון כ"ק מו"ח אד"ש לקבץ ולרשום סיורי זקני החסידים ותולדות ימי חייהם, ומהראוי Shirshom מתולדות ימי חי אביו וכיו"ב ולשלוח למערכת אוצר החסידים לאוסף הוברגנות ובן לעודר את המושפעים מאותו עדר".

בפ"ש החיבורת תי'

(חתימתה)

בטה יאשר קיבל מכתב זה,

אמירות ח"ק: ראה ס' המנהגים-חביב"ד ע' 34.

זרוב: באג"ק שם: קודם וקרוב.

והכינסה ... הח"ג: באג"ק שם: חיבות אלוי איןן.
ס' התמונות: ראה נספח לאג"ק אגדת חetz (ע' קל ואילך).
ורשות ... אוצר החסידים: ראה אג"ק ח"ג אגדת מקטע (ע' קעא).

אישור משפט נישואין

[A]

בענין "אין המת משתחה מן הלב וכפוי"

האגרת שלפנינו, המתפרסמת בזה לראשונה מוגתית'ק, נכתב אל
חרה"ג ר' היל מדליה ע"ה.

ראחה אג"ק ח'ח ע' (פת) — ב"ספר וויטבסק" (ת"א תשיז') ע' 193.

גם בני, מוחה"ר הלל ע"ה, עםך בקשר מכתבים רצוף עם – יבלחט"א – כי"ק אדמומייר שליט"א (חלקים נדפסו בסודורת ה"אגורות-קדושים"). במכתבים אלה, היה שואל את חוות דעתו הק' בעניינו הפרטאים כמו גם בעסקנותו הציבורית – כאשר שמו CAB'D לעוז וחגיל (אנגליה), וואח"כ שנקרוא לכחן פאר בקהליה היהודית הגדולה "שומרי הדת" באנטוורפן (בלגיה) – בה כיהן (ע"פ הוראות כי"ק אדמומייר שליט"א – ראה להלן אגרת זו עד יומו האחרון (נפי' בשנת התרשל"ז). – מעתה אכרוון לאב ובנו גם ייחד חוקמה בספר זכרון שליל"ה, שיוצא לאור ע"י "מכון ירושלים" (אך"כ. תשם"ג).

האגרת שלפנינו נכתבה בחודש מרחשון ה'תשכ"ה, בהיותו עדין אב' ר' ליעז' ור' גלילי, במענה למכתבו מאור לכ'ו תשי' – בו מביע ניחומים על חסתקותה של הרובנית הצדקנית מרות תנאה ע"ה שניאורסאהן, אמו של – ר' גילטת"א – כ"כ אדמ"ר שליליא"א.

בכתבו, כותב אל כי' אדמור רשליט"א: "בעצער רב קראתוי את הידעה חמוץיבח שבי' אמו הרובנית הצדקת זיל נתבקשה אל על. וחוינינו ממהר לתהביע בזה לרומעכ"ק שליט"א את השתחפותו בעצער-צעורי, ולהגיש לו גושי תחומים באבלו על אבדתו הגדולה. בעזותו החק' בנשיאות ישראל, בעמדנו על משמר תורהיך וכל קדשי' ובנהנגת עם ד' לTORAH ועובדיה ימצע נזוחם. עמו בעצערו — ועמו בנהממה".

לאות חבה יתירה הראשונים: במודע'ק (ח, א) שינוו: "לא יעורר אדם וכו' מקודם חריג ל' יום", וגרסינו עלה: "מ"ש ל' יום" – אר"כ אר"י אר' מעשה וכו'; ושמואל אמר לפיה שאון המת משונכת מן הלב ל' יום וכו' וא"ב דקדוביד בחנסי, ע"ל. ולכאורה צ"ע מדוע לא חיש רב דקה אותו למיספדי ברבריל אפי' בדסק עבד בחנסי ועד סושית בתוס'.

ואמר אבא מארי זצ"ל דבר לשיטתי איזיל בברכות (נו, ב) : "אין החמת משתחכה מן הלב אלא לאחר י"ב חדש וכו'". א"כ אין נ"מ אם לרגל זו או אחרת, וכן בדקדקבי בחנים מותר, ואינו אסור רק משום טעם דמעשה האמור בפou"ק.

במענה, כותב ב"ק אדמו"ר שליט"א – בשולי מכתב ניחומים ("יכללי-רטטיין"), דלעיל אגרת שלוננו:

תשורה משמחת נישואין

מנחם מונדל שニיאורסאָהן לייכאוויניש

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ביה, ערב חג הסכונות, תשפ"ה
ברודקלין, ג.ו.י.

770 איסטערן פאָדקוֹויי

שלום וברכה:

כָּבֵד ש"י, **קִימִי אֲבָלִי**, לְאַעֲמָדָה.

ויהי רצון שבעתלו דברך בזוכה כבודך
לראות בנהמת איזון וירושלים זליקים הייעוד
בלע גו' ומכח ה' דמעה מעל כל פנים מ' ג'ק'יו וארצנו שוכני עדר נס אוזדרם
גזרה, גזרה, סעה נ' אלקים

ברכה לשבורות שברת
ל חג טהרה

ל' פְּנִים
בַּרְאָה וְצִוְּתָה
בְּרֵגֶל וְבַּיִת
בְּדִין וְבַּיִת

12/16
IPJD YG
1,20 Ave.
Singer

6,10 ye'

(Handwritten)

~~(Bogota)~~ ~~1951~~ ~~1951~~

תשורה משמות נישואין

[7]
"כלל" בענויות ב"ק אדמור' שליט"א

כל פרט ופרט במנגיו החק' של ב"ק אדמור' שליט"א הוא, כמובן, בסדר ובディוק מיוחד במינו. כל ענן וענן — בהתאם לכ"ל" שלו. וכן, בנווע לכללות נושא התשובה והמענות של ב"ק אדמור' שליט"א, שגם בו כל פרט מדויק להפליא — ולדוגמא, מתי הוא חותם בחת"ק ומתי חותם המזכיר "בשם ב"ק אדמור' שליט"א", ועודמתה. — ראה "מפתח העניינים" לאג"ק CRCIS א"כ ערך "מכתבים" (אג"ק ח"כ עי' תוכו), וש"ג. סקירה בנושא "מכtab מהרב. כיצד" — נדפסה ב"תשורה" (מלבורן, אוסטרליה — כ"ח סיון תינש"א) עי' 6 ואילך.

בمعنى שלפנינו, שנכתב בוגט"ק כהוספה (ובלשונו החק': "להוסף") על טופס מכתב כליל-פרט באנגלית מיום כ"ט תשרי היטש"ה (עbor המוציר שיעתיק גם חוספה זו — באנגלית — במכונות כתיבה) — מגלה ב"ק אדמור' שליט"א "כלל" חדש בעניין השובוטוי.

בוגע להילדת חי' חי' שכותב אודותה — נראתה נולדה שלא בשמיירת דין טהוש"פ ומצבה מתחזאות. ובוין שתשובה מועלת גם להעבר עכ"פ במקצת — על ההורים מכאן ולהבא...
בוגע למ"ר יצחק שי' — בדיקת חפלין וקדום הנחתם פרוטות אחרות לזרקה. אח"כ ישאל רופא ויעשה כהוראות.
בכלל — אין נהוג כלל לענות בוגע לאחרים, אם אינם שואלים בעצם — ונענה בתור יוצא מן הכלל.

טהוש"פ: טהורת המשפחה.
מכאן ולהבא... ג' נקוזו אלון, נראתה, הוראה לモיציר להשליט את הסגנון כאן ע"פ לשונו הרגיל של ב"ק אדמור' שליט"א בכונן-דא במחבבים נוספים. ובענינו — ראה אג"ק ח"ט אגרות ביחסית (ע' קה):
"וון איצטער אן און וויטער זאלען די דיניס פון טהורת המשפחה אפגעהיט ווערדען לויט דער פאדערונג פון תורהנו החק' .. אין א געויסער מס' צו פאריכטען דאס וואס עס אייז געורך ניט ווי עס באדראף צו זיין, זאלט איר אמויניגסטען אמאל אין וויך געבען עטליכע פרוטות וועלכע זאלען פארומצט ווערטען אויך צו אויפפהאלטען א מקוה .. און אויך צו איננוירקען אויך אנדערע פרויען און זיין זאלן אפהיהאלטען דעם הייליגען געבאט פון הקירוש ברוך הוא, פון אפהיהטן טהורת המשפחה, וועלכען ברויניגט געווונט און הצלחה".

תשורה משמות נישואין

By the Grace of G-d
29th of Tishrei, 5725
Brooklyn, N. Y.

Mr. Moshe

Ont., Canada

Greeting and Blessing:

Your letter with the enclosures reached me with considerable delay. The enclosures are returned herewith.

As requested, I will remember in prayer the persons you mention in your letter.

As we are coming from the Simchas Torah, the culmination of all the Yomim Tovim of Tishrei, may G-d grant that the inspiration and joy of the Torah and Mitzvoth will be with you throughout the year, and will be expressed in your daily life, as well as in your good influence over your environment.

With blessing

By

תשורה משפטת נישואין

[5]

"מכתב של לי פרטוי"

שיטות ה"מכתב כלילי-פרטוי" של כ"ק אדמוני"ר שליטי"א, החל עוד קודם להנישאות — לאיוש"ט — באמצע שנות התרש"ט, כאשר התרבה מס' חאנשיס שכ"ק אדמוני"ר שליטי"א כתב אליהם (ראה "מכובא" לאג"ק ח"ג ע' 5). בהתאם לשיטה זו, כתב כ"ק אדמוני"ר שליטי"א אגרת אחת בתוכו תקשרו לפersetת השבוע או ליום דפגרא וכיו"ב. המכתב שוכפל במס' גותתקים, וכל אימת שכ"ק אדמוני"ר שליטי"א רצה לכתוב מענה או אגרות קוצרה), כתב אותה בשולי ה"מכתב כלילי-פרטוי", שבתחילה מוסיף את שם הנמען.

אולס, בתקופה זו, שנת היטשכיה, כבר התרבות מספר האנשים בכמות כזו עד שכ"ק אדמו"ר שליט"א מיעט ביותר בכתוב מכתבים פרטניים; ורובי-רבו של אגרותיו נכתבו איפוא בשיטת ה"מכתב כללי-פרטני", ולפעמים — עם חוספות פרטיות בשולי האגרות (לדוגמא: התערעה במנזר כל "או קומת וכו'" — לעיל אגדת).

לפנינו "מכות כלילי-פרטאי" בוגותי"ק כי"ק אדמו"ר שליט"א, מ"יומן דראשון לפ' ובנוי יוצאים ביד רמה, היטשכ"ה" — שנשלח כאישור למכתבים שנתקבלו בסמכות ליום החילולא יוד' שבט.

על גלון האגורת רשם כי'ק אדמור'ר שליט'א: "[מה שבין הנקודות להעתיק מהנוסח המקורי חדש]" — והוא הורה למצויר להשלים את הלשון באgorת הנוכחות ע"פ הנוסח שכתב כי'ק אדמור'ר שליט'א באgorת דראש חדש שבט היטש'ה (נדפס בלקוב'ש חיו ע' 266 ואילך). לפניו נעתק בפנים — מטוופס מודפס של המכתב "כללי-פרטוי" (ונדפס בשיםוקים קלים) בסה"מ באתי לגני ח'א ע' שנד).

ב"ה יומן ראשון לפ' ובנ"י יוועאים בוד רמה, ה/תשכ"ה
ברוקלין, ניו

הוֹלֵחַ

מאשר [הנני קיבלת מכתבו] מיום

וה"ר אשר בימים אלו הפטורים (מלפניו ומלאחרו) ליום ההילולא של ב' קמ"ח אדרמו"ר. ובiorur [ע] בום ההילולא עצמו — הוא יום העשרי בעשתי עשר חדש — יתעורר בא"א לחילתו טובות — שהובאה נאה"כ בפועל טוב, במעשה טוב שהוא העיקר — [לכלת] בדרכיו אשר

ראשון: ראה פסחים ה, א. מלפניו ומלאחוריו: להעיר ממפילתא יתרו כ. שועי אוזחיז אויחז סרשי'א סי' ד. בדרפיו . . ועד: ראה אגה'ק סי' זך.

בְּרִיאָה בְּרִיאָה בְּרִיאָה בְּרִיאָה בְּרִיאָה בְּרִיאָה בְּרִיאָה

ת. 11. 11. 1970
בג'נ'ל'ל מיל'ו

P.M. 2nd

וְאֵת נָעַמְךָ יְהוָה כִּי־

גָּזְבֵּן רַבִּי יְהוֹנָתָן הַמְּלֵבֶד בְּרַבָּנָן

נַחֲרֵר אֶלְעָזָר .. זְמָן .. נַחֲרֵר

הוּא גָּדוֹל וְבָרְכוּ לְפָנָיו כִּי־בָּרוּךְ הוּא הַמֶּלֶךְ

הַמְּלָאָכִים וְהַנְּזִקְנִים וְאֶת

העדרת מושג - לאייר ..

.....

אֵלֶיךָ תִּתְהַגֵּן

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַמּוֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַמּוֹת

۲۷۳

תְּבִרְכָה אֶלְעָזֶר
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

ללאן: הנִזְקָה כַּאֲשֶׁר הָיָה.

וְיִתְהַלֵּךְ נָאֹתֶן yie. נָאֹתֶן תְּהַלֵּךְ נָאֹתֶן יְהִי yie.

וְיַעֲשֵׂה: י. ג' ז' 1. ב' ז' 1. ב' ז'

• 07612-60011

תשורה משמות נישואין

[1]

עוזבת משרת רבנות; ב"ס ל תורה ומלאה

האגרת שלפנינו, המתפרסמת בזה לראשונה, נכתבת אל הרתיג ר' היל
מדליה ע"ה.

התשובה באה כمعנה לשני מכתבו מתחילת שנת התשכ"ז. המכתב
הראשון לא הגיע לידינו; אך מתוך הנאמר במענה, גם בმכתבו השני:
"עוד טרם נתיבש המכתב בעניין הפרטיש שכתבותי וכו' ואני שוב כותב וכו'"
— נראה שה"ענין הפרטיש" שמצויר הוא עניין ממש כהונתו בתור "הרבר
חרשי ואב"ד הקהילה היהודית [שומר הדת]" אנטוועפען" (נוסחה
הគורת בנירחמכתבים שלו).

על בס הרבנות באנטוורפן, הוא עלה בשנת התשכ"ו — לאחר שעזב
את ליידז (כ"ל). ובמכתבו הנוכחי העלה מחשבה, מסיבות שונות, לעזב
את משרת הרבנות שם ולבורו (אג) לתחום המשחר.

ואילו במקומו השני, שתאריך כתיבתו הוא "אי' ח'יש, תשכ"ז", מתיחס
ל"ענין כללי", ככלונו, בדבר יסוד ישיבה חב"דית באנטוורפן. במקומו,
הוא מציין שהרבה"ח ר' סעדី ליבוראו ע"ה (שגובה שם בקץ התשכ"ה
— בשילוחות כ"ק אדמוני שליטיא) מעוררו תמיד אודות יסוד ישיבה
כזו, אך הוא שולץ ומכמה סיבות (ראה להלן מכתבו העתק בחערה
"יסוד ישיבה"). במקומות זה הוא מציע לייסד שם "ישיבת תורה ומלאה",
ביה למדו התלמידים חצי יומם תורה וחצי יומם מלאת ביקוע והלומדים
— שהיתה המקצוע הרוגיל בידי הצעירים שם.

ובתשובתו חק', מшиб כ"ק אדמוני שליטיא, כי: (א) עליו להמשיך
(rk) במשרת הרבנות שם; (ב) אין מקום לייסד "ישיבת תורה ומלאה"
במקומות שאין שם גם ישיבת חב"ד; (ג) מטעמי מחולקת וכו' — אין כדי
לייסד שם גם ישיבת חב"ד רגילה.

...ובمعنى תחכום: א) בעניין הפרטיש — לצתת משחת הרבנות — ח"ז
וח"ז לחשוב עד"ז. ועל הראשונים שעובו (בתקופתו) אנו (כ) מרשה אני
לעצמיו לכללו גם הוא באלה ה(מצטערים וכו').

מגוכחים"ק בשולי מכתב השאלה א' ח"ש השכ"ז (עboro המזכיר שייעתק
במכונת כתיבה). והוא אל הרה"ג ר' היל בהריש"ל מעdealע, אב"ד "שומר הדת"
באנטוורפן, בלגיה. אגרות נוספות אליו — ראה לעיל אגרת ג, ובהנסמן בחערות שם.
ובمعنى לתוכם: של שני מכתבי.

תשורה משחת נישואין

הורנו ובאורחותינו, לחוק הוהרות המסורתית ולהפיצה ועד להפצת המעינות
חווצה — הליכת [קבע ותמידת, באופן של נצח סלה ועד שאין לו הפסק]
עלמייה,

ומשמעותו וויסוף בכל העניינים להם "מסוג' הוא היום זהה" וכלשם
רבנו נשיאנו בעל החולולא:

להתקשר בעץ החיים], קיבל [אתם נשיכם בנים ובנותיכם, ברכת ה'
[בשפעת חיים ופרנסה טובה ונחת מיו"ח וברוכים תהיו בני חי ומו"נ]
רווחי,

ערדי יוציאנו ה' למורח בנאלה האמתית והשלימה ע"י משה צדקנו
ובני יוצאים בור רמה,
ברכה

נצח .. עולמית: עירובין נד, א. ופלשון רבנו: קונטרס ג. קונטרס לו.

תשורה משפטת נישואין

באם באופן דהא והוא איתנהו כי' — יש להביא בחשבון מלחתחילה
דעניין מסחרי כיו'ב שכחובו — אין לו קצבה בומן ובהשתעכבות המחשבה
יש לו כח מושך מיוחד (רהורושא חביב לאדם) כי'. ואיל השערה
בעצמו הוכל לדגబיל עצמו כי' כפי הדריש.

בן צ"ע אופי הרים על היבשה"ב ותקפו בהודע העניין (רא"א בלאה"ב),
ואינו אלא מחוסר ומון (קוצר לפי ערך) עד שיתפרנסם.

ב) ב"ס (لتורה ולמלאה — (מטרים מובנים) אנשי חב"ד עסקו בזה רק כחטוף וכטפל לישיבת חב"ה, היינו במקום ישינה ישיבה, ולאחריו משך זמן — נראה לכל (אפילו למבקר וחושד) אשר תלמיד פ' ו' אין יכולתם להמשיך עוד בישיבה, אווי חוכת הנהלת המוסד בו נמצאים-תלמידים להציג מיציאה לחוץ ע"י ב"ס שמקצת היום לומדים למלאה וכיו"ב.

ג) יסוד יישוב — הרוי אף שאמרו"ל על בנוν דא גידיל תורה ויאדר — בנדוד'ה עניין של מחלוקת וכו' וכו' — ובמילא (כבחבו) אין זה כדי וענין.

זה ואהו: משרות הרובנות וגם מסחר, כדלקמן. ב'יס' (לטורה ומלמאלכה: במקتاب השואל: "אני מציע דבר חדש: [לייסד בגיןטווורפן] ישיבת תורה ומלאכה, והיוות שכאן. רובה דרובא הצעיריים בני י'ז'י'ח לומדים את מלאכתם הביקוע של יהלומים, שлокח שנה בערך להשתלמות ולהתחממה במקצוע על צד היוטר טוב... ע"כ אני מציע شبישיבה תורה ומלאכה ילמדו שיטות-ילשושנים, חז'י יום לימוד תורה ומהציתו השני, למדוד המקצוע... [ולזה נקבע אחדה ואון קשבת... כי יראו ויוכחו שעושים כאן בעלי מקצוע ולמדן י"ש...]. יסוד ישיבה: במקتاب השואל: "הרבר ר' סעדיה נ"י [eliburavon] חמיד מדבר אמר דבר יטוד ישיבה [בגיןטווורפן]. ותמיד אמרתי לו, הן ישיבה אחת מכל היום כבר קיימת כאן סמוכה לעירנו... ישנה ישיבה בשביב אלה שלומדים בבי'יס העבריוני — וע"כ אפשר אין כאן מקום לישיבה נוספת, וכך בוראי יחשבו הבע"ב מכאן".

תשורה משפטת נישואין

Dr. H. MEDALIË, M. A. Ph. D. (T.C.O.)
Opperrabbijn
ISRAELITISCHE GEMEENTE ANTWERPEN
Terlstraat 35 - Antwerpen
Tel. 31.41.67

הלו בהגאון מון הרטיל זוקל' מעודיאליע
הרבות הראשי ואבד
הקהלת יהודית ואנושטטן

Privaat Adres
Meroestraat 108, Antwerpen
Tel. 38.17.95

וְאֵלֶיךָ תִּתְּחַנֵּן לְבִדְקוֹת אֲמֹרָתָךְ וְאֵלֶיךָ תִּתְּחַנֵּן לְבִדְקוֹת אֲמֹרָתָךְ

[1]

נסיעה מהא"ק לחו"ל

פעמים רבות התייחס כ"ק אדמור"ר שליט"א בשלילת נסעה מהא"ק לחו"ל. אולם לא ראי זה כראוי זה, וכל אחד מחשואלים בא בסיבתו הפרטית — זה בכדי ללמד תורה זהה כדי להשתתף על קבורי צדיקים, וכיווץ באלו (ראה הניסנו ב"מפתח מקומות"angan'ק ח"ב ערך "ארץ הקודש; ארץ ישראל" עי' תרבה ואילך).
לפנינו מענה כ"ק אדמור"ר שליט"א בגותי"ק על גליאן מכתב השואל

— הרב ש.ש. שי, ירוט"ו — בתאריך: "עש"ק ל"ט קדושים תחוי, החישכ"ז".

במכתבו, כותב השואל: "היות ובתי... תהוי תגיע למצאות בעזה" בעש"ק ח' סיון הבעל"יט, אבקש בזה הסכמה בקא"ש [כ"ק אדמור"ר שליט"א] בנוגע לנסעה עתה לCKERASH. כי לפני שלוש שנים בעות שהי' לה לע' וליע' חמיהוש בגרונו (וזא חודענו ע"ז לCKERASH וגם קיבלנו מCKERASH ברכת קדשו להצלחה ולרפואה בנוגע להטיפול וברכת מרבן בשמחה)... וגם هي' איז סבירה אצל המשפחה על נסעה לרופאים לחו"ל באשר היו נבלים וכו' ותליית' על העבר שהכל ביה בסדר... ובהתו כמדומה שרי' איז אצלי במחשבה וכמדומה גם בדיור בlien כאשר יעור השיתות נסע אתה לCKERASH לרגל הגיעה למצאות... חפצ' ובקשת' לבוא עם בנו תחוי לכ"ק אד"ש... ואחכה להסכמה וברכה...".

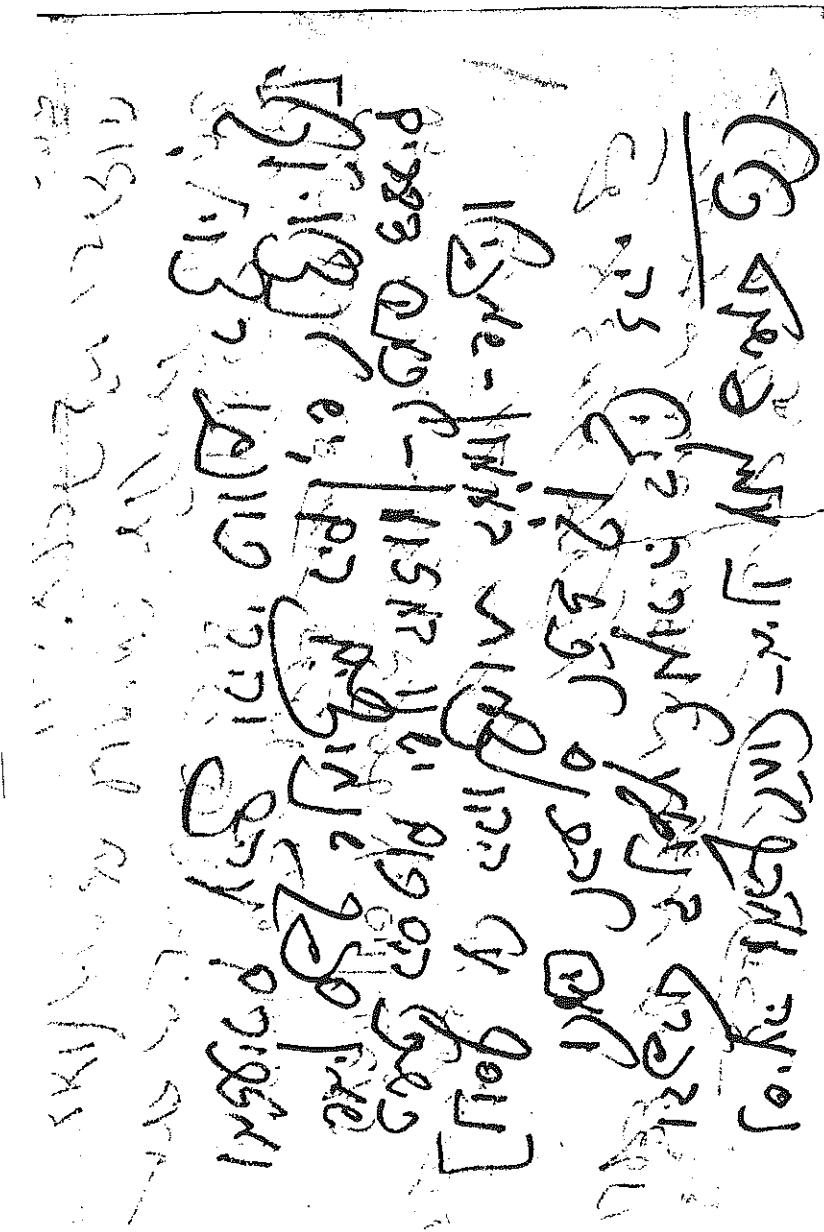
בmeaning על כך, השיב כ"ק אדמור"ר שליט"א:

נסעה מהא"ק לחו"ל — אינו עניין פשוט כל' ובפרט בנוגע לנערה בלבד זה.

ולמה להכמס לכ"ז?!

[נוסף על ההצעות בממן — שאפילו בשבל הסכום ישנו במימון — לכמה דברים שאין ספק שנחוצים הם, יש לנצלו. וק"ל.]
ואזכורם עה"צ והרי כוונתו רצוי.

נסעה... כל': ראה גםangan'ק ח"ב אגרה זיתרנו (עי' רמא), ובכ"מ.
בגיל זה: גיל בת מצוה.

[P]

מצעה ל"תמייה" אודות "מצע תפילה"

בתחילת הקיץ היחשכיז, בערב "מלחמות שות הימים", פתח אדמור' שליט"א בתעמורלה אודוטו "מבעצ תפילין" (ראה "שלשות היהס" בבל"ח "חיום יומן"). בעוד המבצע הולך ומופשט, ואלפים ורבעות מאחבי התהילה ליהונת תפילין (ראה י"ד בעט טענות יום ב' דחג'יש התשכיז) הימליך במסיבוי ח"א ע' קעד), שא' העיר: "אומרים שםאה אלף יהודים החנינו תפילין" – הגיעו אל כ"ק אדמור' שליט"א כמה שאלות ו"טענות" לבנוונו לחטערות של המבצע הנוצרי. "ובהתיות אשר טענות אלו יכולם לפלאול חיז'ו הילישות באלו העסקים זהה" – אמר כ"ק אדמור' שליט"א בפניהם משייחותיו הקי – "לכן אף שאין דברי להכנס בויכוחים, הנהני בהז להסביר על השאלות" (ראה להלן שער ו' 222 אינט').

אתה השאלות שהגינו לידי כי אדמור' שליט'א, היה שאלתו של הרברט ש. בעין ניגול מנות תפילין בתורה סגולה לשמרות החילים וכי – שלפנינו. וכך כותב השואל במאמרו:

בנש"ז. ד' סיון מ"ח למטרונים [היתשכ"ז].

כ"י כ"ק אדמו"ר מליזבאוויטש שליט"א.

אוחדשתיר בכל חכבוד.

תמונה השמורה שכתריה מציע להנחת תפילין בתור שמירה. חורי מפורש

ברמביים התמרמות נגד אלו העשין מזווהה קמייע.

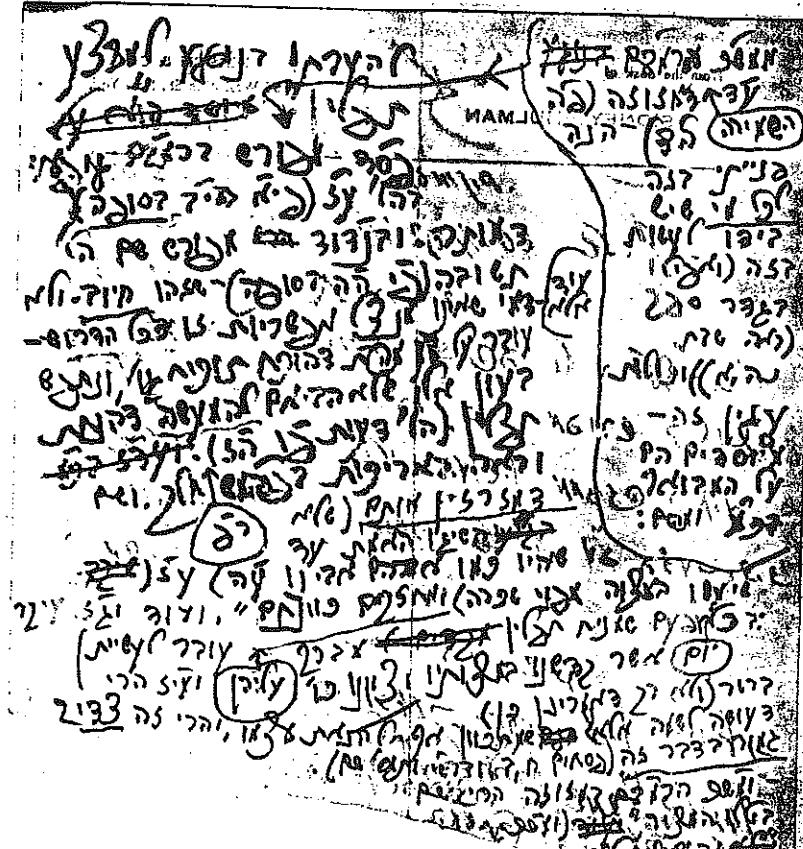
אני כותב לך אדמוניר שליט'א ע"פ הצעת ידידי ר' מג. נמי.

בברכת חג שמח ונזכה לראות בנחמות ציון וירושלים.

ליושונה, כי"¹⁶⁴ אדמור' רשליט'א התייחס (כל הנראה) למכתב זה, בעת סעודת يوم ב' חגיגת' ש' החישכ'ז, ואומרו: "קיבלתי מכתב חריף בקשר למה שעוררת אוזות תפילין – שדרישת השעה לפועל בכך כדי שקיים המאריך ימים בו" ווראו כל עמי הארץ כי שם היה נקרא עלין ויראו מכך כי אלו תפילין שבראש". והקשה השואלה היחסה לתפילין לצורך זה כי הרי ישנו רמב"ם (היל' מצווה פ"ה ח"ד) שפסק אפיקא (לגביו מזוודה) וכו', וסימן: "בערב ידובר בזה – איה – בmor השנתפות בחיכינוס תורה". וראה שיותה חגיג' ש' (שיעור קודש תשכ'ז ע' 164 ואילך) וש' פ' בהעלותך תשכ'ז – ל��ורי' ח'יט' ע' 121 ואילך.

במהמשך העיר א' הנוכחים: "זוהי חוצפה מצד כותב המכתב לכ' אדמורי שליט'א שדבריו סותרים לרמב"ם מפורשי", והшиб כי' אדמורי שליט'א: "אדרכה, הוא שאל בזרה עדינה ביוטר והתנצל, שהוא שלא מישחו את הקושיא, ולהלה עץ לו ישאל כאן".

אחר חג"ש – כנראה – כתב כי אדמור' שליט"א בוגותי"ק את

לעומת דבורה שמייה נורא גודלה
כלify מורי שמייה בר נורא גודלה
- ת.נ.ר. י.ה. ו.ה. ק.ב.ן.ו.ר.כ.ה.ג.ה.
ה' ט. ו.ה. ג.ט. א.ב.ר. ב.ה. ג.ט.ה.

[ג]

"SELF-PITY"

— מפיתויו דיזה"ר הבן מוצלחים

ידועה ומפורסמת הקסת הרחבה של הנושאים והשתמים בתשיבות ומענות כ"ק אדמור"ר שליט"א (ראה "מבוא" לאג"ק ח"ב ע' 5). כי"ק אדמור"ר שליט"א עונה לכל אחד ואחד לפי עניינו, אם בתורה ובבלה או בהՃרכה ובבוחות ח"י — כאשר כל ספרי "אגרות-קודש" שלו מלאים בעניינים אלו.

ה"צעטיל" הנפלא שלפניו נכתב בוגותי"ק כ"ק אדמור"ר שליט"א — בשנת התשכ"ז — אל אברך אחד שטען שאינו יכול לעשות شيء והוא יוכל להצליח בחינוך.

בمعנה, שולב כ"ק אדמור"ר שליט"א טענות אלו מכל וכל; מדגיש את הצורך להתייעג ודוקא בעבודת החינוך באופן "ופרצת"; ומוכיה אשר מدت הרחמנויות ע"ע אינה אלא מפיתוי היציר-הרע המכ מוצלחים, כדי להביא את האדם למצב של העדר העשי.

1) עניתו בו"כ פעמים, והוא חור עוה"פ ועה"פ על אותם הדברים שהתחול לכתבם (וכו"כ פעמים) מלפני בו"כ שנים, וכאילו בנתים לא קרה מאומה?!

גם במכתבו זה סותר את עצמו בכמה עניינו:

טענותיו: שהוא יוצא מן הכלל מכל בני"ו ובמיוחד 1) א"א שמי שהוא רצחה להשתדר אותו — בה בשעה שיזענו וכותב שהוא"כ הצעות היו שרצו והוא לא רצתה. 2) א"א שיצליה בחינוך ובתור מורה וכו' — בה בשעה שיזען וכותב — שבכ"ט הצלית, וגם בשנה זו קיבל הצעות וכו'.

ועד"ז בכהן"ל, אלא שבחבתי ע"ד תבי עקרום.

2) תלונתו על משרתו עתה: השגחה העליונה שלחו למוסד חב"די הנמצא במקום שיש בו potential (אפשרויות) הכי טובה להגדלת מוסד זה ועוד לאופן "ופרצת" — ותמורה פועלתו וזה ובכל המרץ — מחלון על מה שלא ניתן לו א' פארטיגע זיך ושזהו לא יהי' צריך להתריח ח'ז א"ע, ב"א ללמידה השיעור לקבל השקע ואח"כ גין זיך אפריען מעבודה

המענה ל"תמייה" זו על גלינו מכתב השואל, עברו המזוכיר שייעתיקו במכונית כתיבה. אחר שהעתיקו, נכנס אגרת-המענה שוב לכ"ק אדמור"ר שליט"א להגחה שנייה, בה הוסיף והגיה במקום אחד (בסוף המענה). — המענה עצמו [בתוספת קטע נוסף בסוף — שנדפס בקמן בחצאי"ר] נדפס כבר בלק"ש שם ע' 276.

להערכו בוגוט ל"מצצע תפילין" ממש"כ הרמ"ם ע"ד השמורה דמווה (פ"ה ה"ד) — הנה פניתי בזה לכל מי שיש בידו לעשות בזה (ואפיו בוגדר ספק (ראה שבת נה, א)) וכלות עניין זה — מօסדים הם על המבואר בכ"מ ומהם:

פס"ד מפרש ברמ"ם גופא בהל' ע"ז (פי"א הי"ב בסופה) דמותה, ובנד"ד מפרש שם הל' תשובה (פ"י ה"ה בסופה) — שהוא חיוב. ולא עוד אלא — רמי שאינו מנצל אפשריות זו ככל הדרוש — עובר על מ"ע מה"ח דהוכח הזכיה גנו, ונחפש בעון אלו שלא הביאם להמעשה והנחה תפילין (הל' דעתות פ"ו ה"ז). וראה באריכות בפה"מ"ש ר"פ חלק, ושם ד"מזרין אותם (שלא השינו האמת עד שהיו במו אברהם אבינו ע"ה) ע"ז (שיעשו המצווה מפני שכבה) ומדוברים כוונתם. ועוד ג"ז עיקרי: בכל יום ופעם שמניה תפילין מברך עליהם עובר לעשייתן אשר קדשו במצוותיו וציוונו כי ועי"ז הרי ברור (ולא רק דאמרנן בן) דעתה לשמה, אלא שמתכוון אף להנאה עצמוו, והרי זה צדיק גמור בדבר זה (פסחים ח, ב' וברשי"ז ותוס' שם).

ומש"כ הרמ"ם במווה, הרי שם "בטלו המצווה" (ומש"כ והוסיף "אלא שעשו כי" — עכ"ל שזה בא לשופרי דמייתה). ומש"כ בכם"ט שם — הוא להרץ מש"כ הרמ"ם כאילו הוא כי). ועוד להעיר: ברמ"ם במווה — הדברobar בעשרה המצוות, ובנד"ד — ע"ד המשתדל שאחר יניח תפילין, ואכמ"ל בכ"ז.

[ולההערה בהנאמר דנדולה מצות תפילין מפני כי מהי השיביות הגרלות מצוה זהה — הוא ע"פ מרז"ל גROLLA תשובה שמארכת כי (יוםא פ"ו, ב').]

תשורה משמחת נישואין

גדולה זו באיזה תירוץ לא פעל להפרצת דחמוד ע"ע? השם שצ'ל בעלה כו?

ע'פ המוכן בתניא ובכ"מ ורואים במוחש — מהיפותם של היצח"ר כי מוצחים הוא העני של self-pity: כיון שהקב"ה בראו באופן כזה, כיון שמצבי הוא באופן קר, כיון שהחרמנות עלי גדולה יותר מעל כל באי עולם — הרי א"א לעשות מאומה, ופטור אני מכל עני וכיו'.

ובכדי שלא יבואו בטענות אלו: הותכנן וכיו' וכיו' — מקדמים "אני איש טוב ואני בא בטענה, ואני יכול לעשות מאומה, ואפלו את' לשבולני ואני רוץה — הרי כך טבעי ומה יש לעשות בזה, יודע אני כל הטענות שיש עלי אלא שבר טבאי", ובמלא — הכל "בפדר".

הנוקדה בכל האמור: יגנות ולא מצאת — אל חאמין, וזה בכל עניינו וופרטיהם.